

Príbehy histórie: „Tatranské úzkokoľajky v zrkadle času“

8.4.2026 - Martina Slavíková | Žilinská univerzita v Žiline

V utorok 24. marca 2026 sa vo vstupnej hale Žilinskej univerzity v Žiline uskutočnilo slávnostné predstavenie novej knihy „Tatranské úzkokoľajky v zrkadle času“. Autormi sú Ing. Dušan Lichner, CSc., viacnásobný autor publikácií o železničnej doprave, a Mgr. Stanislav Muntág.

Knihu pokrstil rektor Žilinskej univerzity v Žiline (UNIZA) Ján Čelko spolu s riaditeľkou univerzitného vydavateľstva EDIS Alenou Micháľkovou a recenzentkou Evou Nedeliakovou z Katedry železničnej dopravy Fakulty prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov (KŽD FPEDAS UNIZA).

„Železničná doprava je súčasťou našej univerzity už od jej vzniku. Preto mi je ctou, že na tomto mieste môžem uviesť do života toto výnimočné dielo, ktorému prajem mnoho nadšených čitateľov,“ uviedol vo svojom príhovore prof. Ing. **Ján Čelko**, CSc., rektor Žilinskej univerzity v Žiline.

Bohato ilustrovaná knižná publikácia Dušana Lichnera a Stanislava Muntága Tatranské úzkokoľajky v zrkadle času sprítomňuje 130-ročnú históriu železničnej dopravy vo Vysokých Tatrách. Ukazuje, že príbeh tatranských úzkokoľajných železníc - električky, zubačky a pozemnej lanovky - je z viacerých hľadísk výnimočný. Spoločne vytvorili ucelený dopravný systém, ktorý je prinajmenšom v európskom kontexte unikátny, priebežne sa modernizuje a dodnes sa drží v prvej línii porovnateľných dopravných diel.

Publikácia podáva mnoho zaujímavostí o počiatkoch tatranských stredísk a prepravy medzi nimi: o prvých autách, autobusoch, vlakoch, o trolejbusoch, ktoré od roku 1904 premávali medzi Popradom a Starým Smokovcom a boli predchodcom električkovej trate, o zaniknutých Studenovodských kúpeľoch, ktoré boli impulzom na vybudovanie pozemnej lanovky na Hrebienok, i o nerealizovaných plánoch vodnej elektrárne na Studenovodských vodopádoch, električky na Popradské pleso či koľajovej trate na Slavkovský štít. Alebo napríklad o tom, že Štrbské Pleso a Tatranskú Lomnicu mala svojho času v prenájme belgická spoločnosť Wagons-Lits, ktorá prevádzkovala luxusné lôžkové vagóny v európskych rýchlikoch a v Tatrách postavila ikonické grandhotely.

Knihy Tatranské úzkokoľajky v zrkadle času je dostupná v predajniach a e-shope vydavateľstva EDIS na UNIZA a vo vybraných kníhkupectvách. Publikácia bola vydaná s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR.

Dušan Lichner pôsobil na Katedre železničnej dopravy FPEDAS UNIZA. V súčasnosti sa venuje zberu a spracovaniu informácií a fotodokumentov o histórii vybraných železničných tratí na Slovensku. Svoje obsiahle poznatky a obrazové dokumenty zverejnil vo viacerých knižných publikáciách, ako napríklad Cestovné lístky, prosím..., To bola naša Korytnička, Električkou cez Tatry, Električkou k prameňom zdravia či Cez tunely Veľkej Fatry. Stanislav Muntág pôsobí ako vedúci redakcie v EDIS-
vydavateľstve UNIZA. V minulosti viac než štvrtstoročie viedol Vydavateľstvo Matice slovenskej. Je autorom viacerých publikácií, napríklad Turiec - farebné srdce Slovenska, Najkrajšie vrchy, Malá & Veľká Fatra, Spoznaj Slovensko, Dvadsaťštyri strážcov Slovenska.

Ing. Martina Slavíková
Oddelenie pre medzinárodné vzťahy a marketing

<https://www.uniza.sk/index.php/verejnost/uniza-a-media/tlacove-spravy/6349-pribehy-historie-tatranske-uzkokolajky-v-zrkadle-casu>